

Nationell utvärdering av Aktiv Kommunikation

Marie Öberg
Leg. Audionom, Med Dr
Universitetssjukhuset Linköping

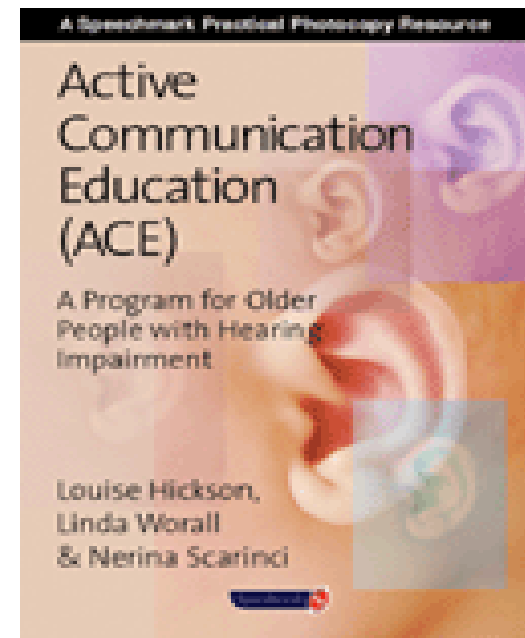
Disposition

- Bakgrund
- Metod
- Resultat från den nationella utvärderingen

Active Communication Education (ACE)

Louise Hickson
Linda Worrall
Nerina Scarinci

Vad är Aktiv Kommunikation?

- En interaktiv hörselrehabiliteringskurs/grupputbildning för 6-10 personer
- 5 tillfällen, 2 timmar i veckan i 5 veckor, inkl. kaffepaus
- Deltagarna har hörselnedsättning men behöver inte ha hörapparat
- Anhöriga är välkomna att delta

Syftet med Aktiv Kommunikation

- Att minska hörselsvårigheter i vardagen
- Att förbättra kommunikationsmöjligheter
- Att förbättra livskvaliteten och välbefinnandet

Problemlösning

- Vad ingår i kommunikationen? Vilka, vad, när, var, varför?
- Vad är källan till svårigheten?
- Vilka tänkbara lösningar finns?
- Vilken information är nödvändig för att lösa situationen?
- Vilka praktiska åtgärder är nödvändiga?
- Hur kan du testa lösningen?

Arbetsblad

- Enskilt
- 2 och 2
- Diskuterar i storgrupp
- Hemuppgifter
  - Individuella mål med kursen
  - Skriva en personlig berättelse
  - Exempelvis att testa olika strategier
  - Information att läsa
  - Utvärderingar

Frågeställningar

- Kan en kommunikationskurs förbättra deltagarnas upplevelse av aktivitet och delaktighet?
- Kan en kommunikationskurs förbättra deltagarnas generella hälsa och psykiska hälsa?
- Kan en kommunikationskurs förbättra deltagarnas kommunikationsstrategier?
- Vad är deltagarnas uppfattning om kursen?
- Vilken nytta upplever deltagarna av kursen?
- Vilka eventuella förändringar i kommunikationsstrategier har kursen lett till?

Frågeformulär

- **HHIE** = Aktivitet och delaktighet
  - **HHIE E** = emotionell, **HHIE S** = social, situationsanpassad
- **EQ5D VAS** = Generell hälsa
- **HADS** = Psykisk hälsa
  - **HADS A** = ångest, **HADS D** = depression
- **CSS** = Kommunikationsstrategier
  - **CSS M** = Maladaptivt beteende, **CSS V** = Verbala strategier, **CSS NV** = icke-verbala strategier
- **IOI-AI** = effekterna av kursen relaterade till tex nytta, användning och nöjdhet.
- **COSI** = individuella mål med kursen
- **Utvärdering** = öppna frågor

Slutlig utvärdering-öppna svarsalternativ

- Vad var bra med kursen?
- Vad skulle kunna förbättras?
- Har du gjort några förändringar sedan du började kursen Aktiv Kommunikation?

Erfarenheter Linköping

- 2009-2017 = 28 kurser
- 4st för 87:åringar
- 18st för >66år
- 6st för yrkesverksam ålder
- Kursledare: Ulrika Larsson

Therese Bohn-Eriksson

Bodil Eriksson

Resultat – tidigare studier

87:åringar (Studie 1)

- Inga statistiskt signifikanta effekter av kursen

2010-2012- Yngre/äldre (Studie 2)

- Förbättrade värden för kommunikationsstrategier(CSS)***
- Förbättrade värden för aktivitet och delaktighet (HHIE)*
- Förbättrade värden för psykisk hälsa (HADS)**

Vetenskapliga publikationer

- **2009-87:åringar (Studie 1)**

Öberg, M., Bohn, T., Larsson, U. & Hickson, L (2014). A preliminary evaluation of the Active Communication Education program in a sample of 87-year old hearing-impaired individuals. *Journal of American Academy of Audiology* 25, 2, 219-228

- **2010-2012- Yngre/äldre (Studie 2)**

Öberg, M., Bohn, T., Larsson, U. (2014) Short- and long-term effects of the modified Swedish version of the Active Communication Education (ACE) program for adults with hearing loss. *Journal of American Academy of Audiology* 25, 9, 848-858

Nationell utvärdering av Aktiv Kommunikation 2013-2014 (Studie 3)

5 kliniker deltar i utvärderingen

- Linköping, Västerås, Falun, Uppsala, Örebro
- Utvärdering före, och 3 veckor och 6 mån. efter kursen
- Utskick av enkäter sker från Linköping

Medarbetare: Nationell Utvärdering

- Lena Andersson Dalarna
- Britt-Marie Fasth-Knudsen
- Annica Samuelsson Västerås
- Eva Matthiesen
- Maria Gustavsson Uppsala
- Kajsa Hellström
- Kerstin Kans
- Malin Andersson Örebro
- Camilla Ekström

Syfte

- Undersöka effekterna av Aktiv kommunikation för en större population
- Undersöka om det fanns skillnader i effekter relaterat till:
  - Region
  - Kön
  - Hörselnedsättning
  - Ålder
  - Anhörigs medverkan

Fördelning kurser (Studie 3)

Klinik	Antal kurser	Antal deltagare	Antal kurser Yngre/Äldre
Linköping	5	29	1/4
Västerås	3	24	0/3
Uppsala	5	24	2/3
Dalarna	3	21	0/3
Örebro	1	4	0/1
Summa	17 kurser	102 pers	3/14

Deltagare (Studie 3)

- 77 personer som deltagit i före och eftermätningen.
- 47 kvinnor och 30 män
- Medelålder= 73.9 år (41-94 år)
- 68 med HA, 4 utan HA, 5 CI (alt CI+HA)
- 96% deltog 4-5 träffar
- 25% av deltagare har tagit med anhörig

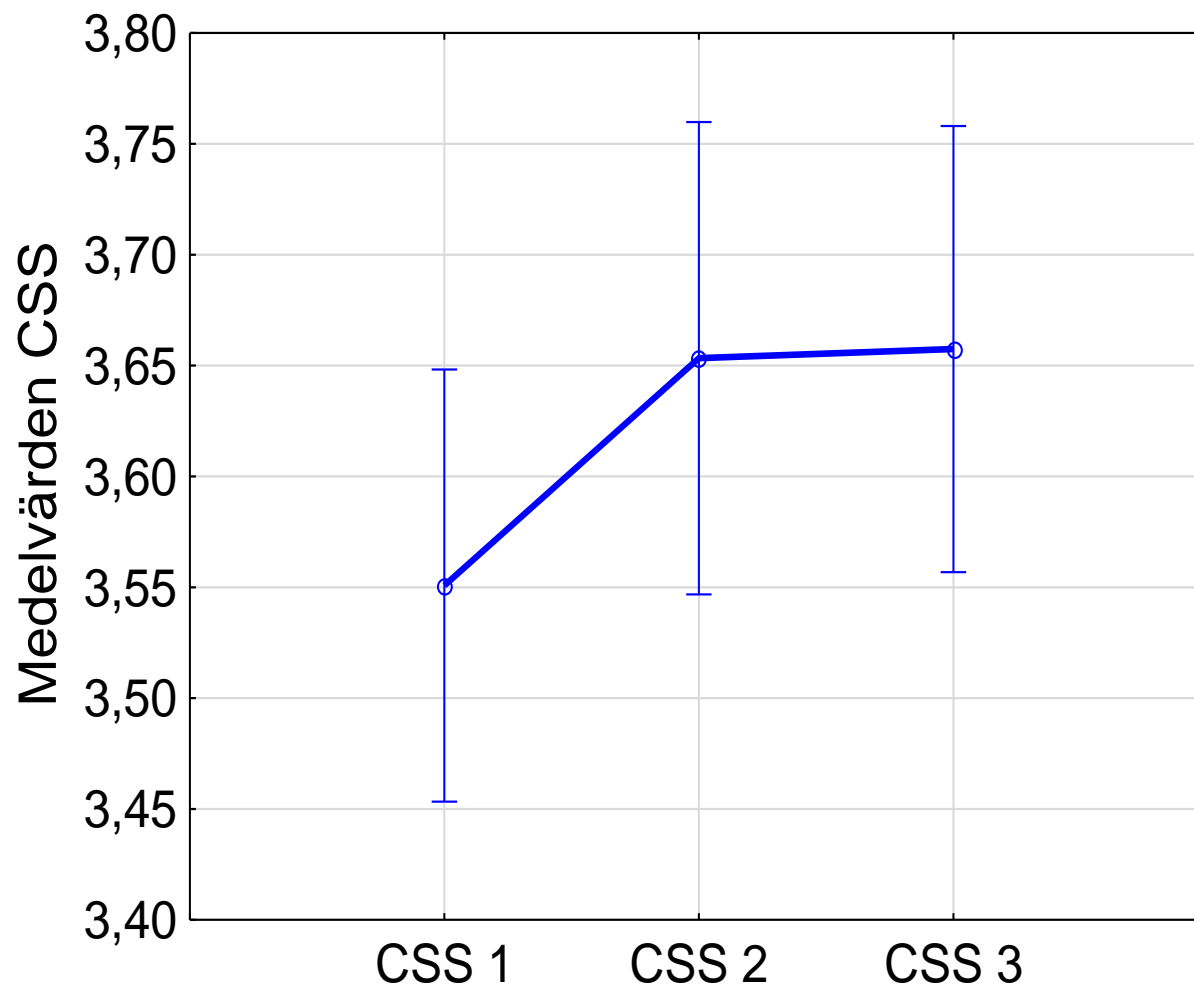

Resultat (Studie 3)

- **Förbättrade värden för kommunikationsstrategier(CSS)***
  - Förbättrade värden för verbala strategier**
- **Förbättrade värden för aktivitet och delaktighet (HHIE)*****
  - Förbättrade värden för HHIE Social***
  - Förbättrade värden för HHIE Emotionell***
- **Ingen skillnad för:**
  - Psykisk hälsa
  - Generell hälsa (EQ5D)

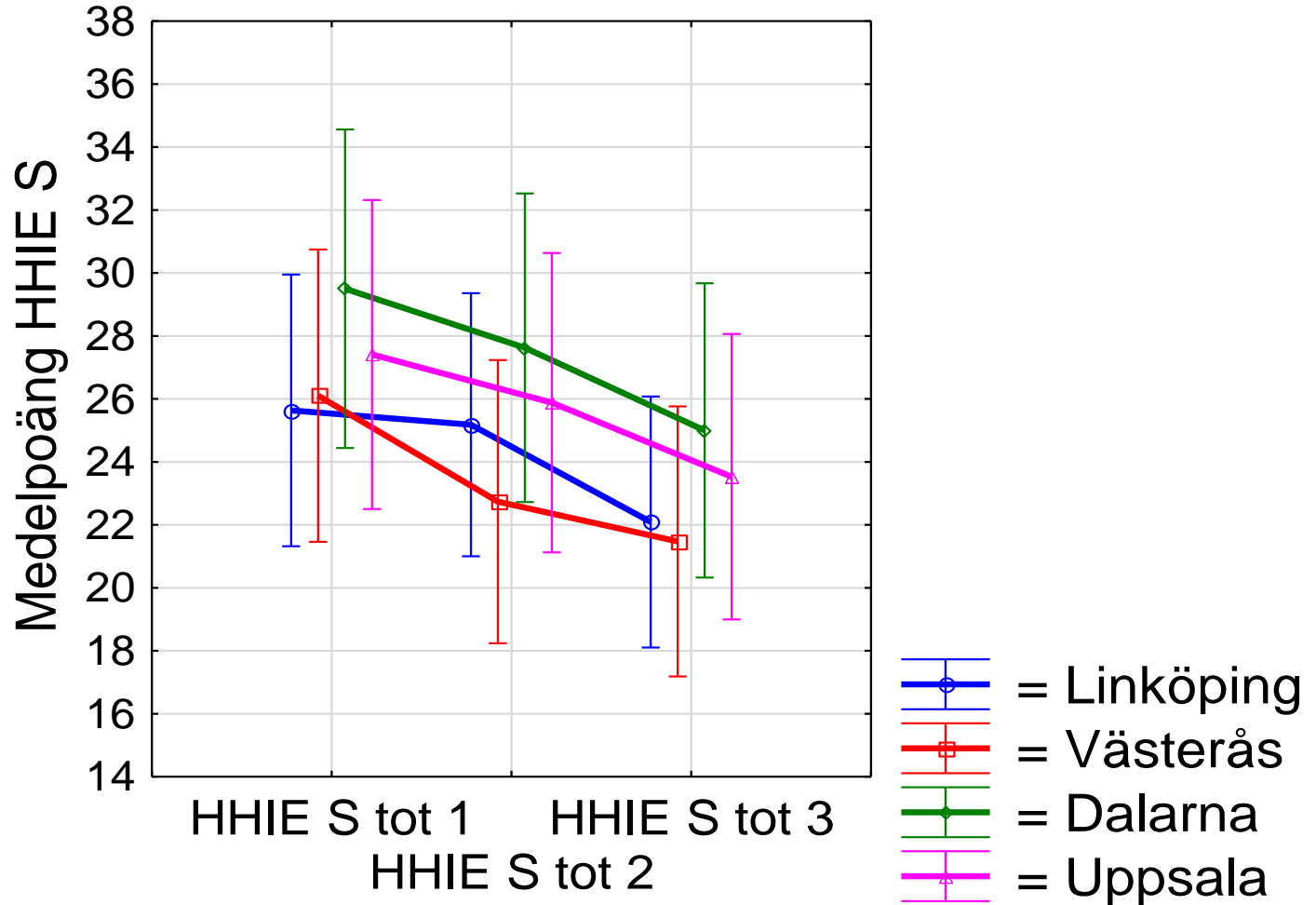

Kommunikations strategier (CSS)

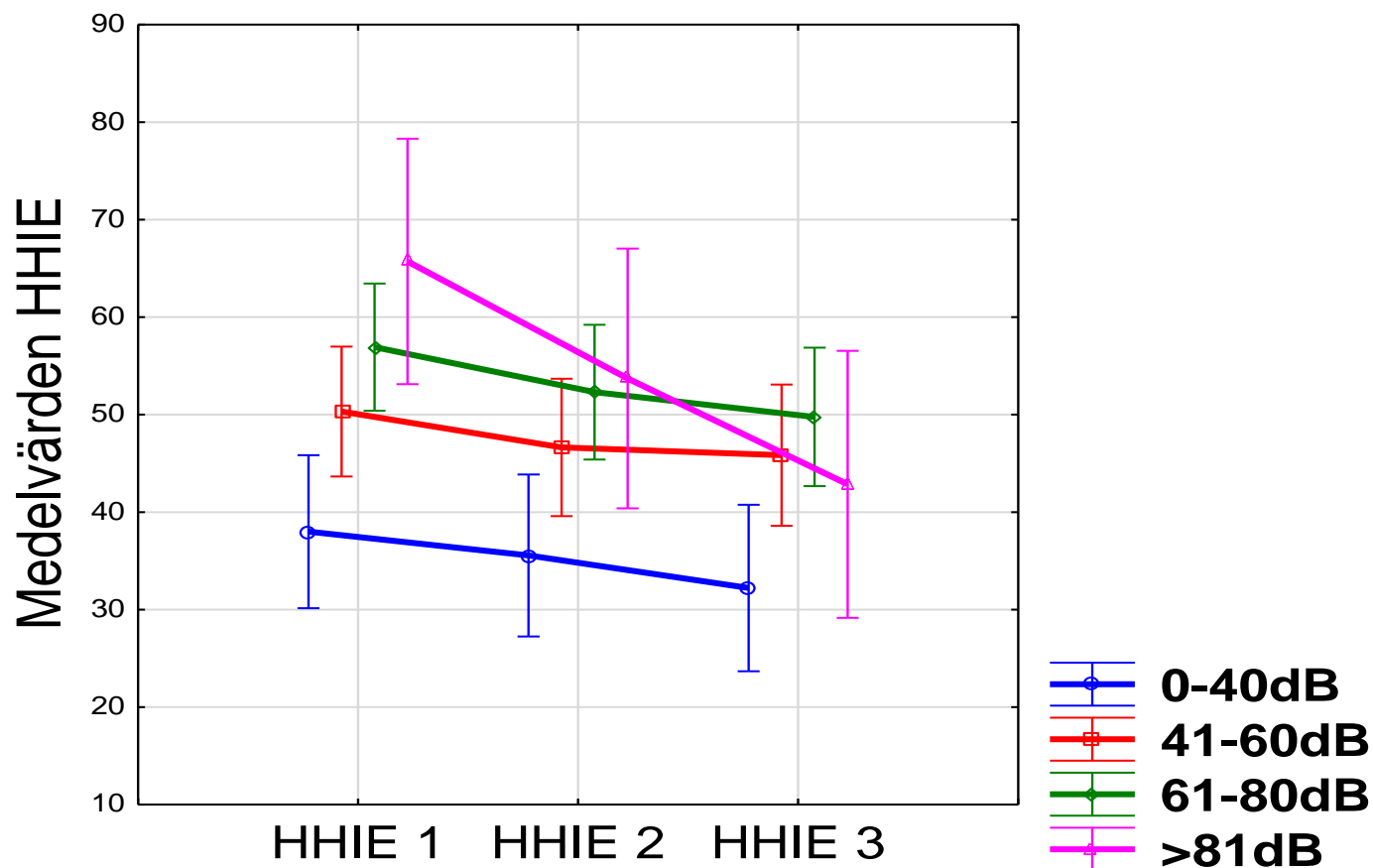

Ingen skillnad mellan klinikerna

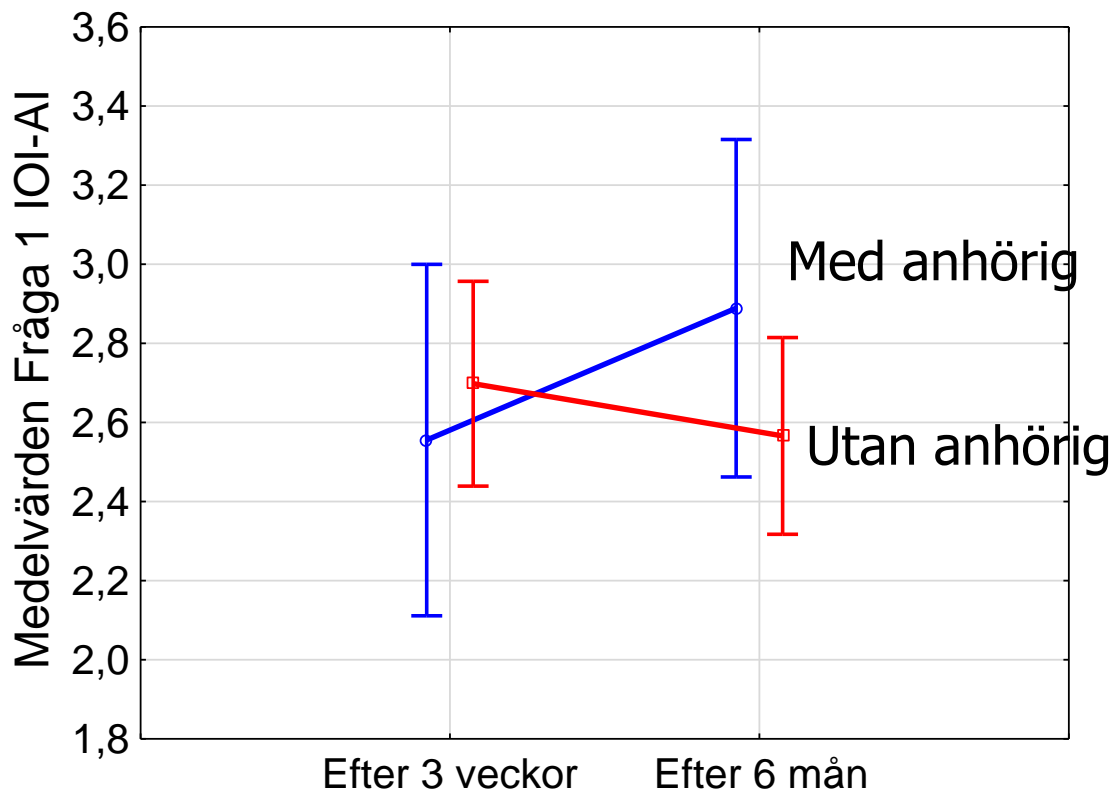
Förbättring av aktivitet och delaktighet (HHIE) relaterat till HNS

Anhörigas inverkan på kommunikationsstrategier

Gruppen som tog med anhörig förbättrade användningen av kommunikationsstrategier!

Resultat från fråga 1 i IOI-AI: "Hur många timmar per dag använde du kommunikationsstrategierna du lärt dig på AK-kursen"?

Vad var bra med kursen?

Studie 1 87åringar	Studie 2	Studie 3 Nationell
29 kommentarer	133 kommentarer	175 kommentarer
Lära sig mer om kommunikationsstrategier	Lära från gruppen	Lära från gruppen
Lära från gruppen	Lära sig mer om kommunikationsstrategier	Kursupplägget
Duktiga kursledare	Duktiga kursledare	Duktiga kursledare

Vad var bra med kursen?

Några citat:

- *Att utbyta erfarenheter om vilka knep man kan ta till för att underlätta lyssnandet.*
- *Kursen har givit mig hopp om att allt går att förbättra efter de tips jag fått.*
- *Att få råd och tips samt att bli mer uppmärksam på strategier för att kunna kommunicera så bra som möjligt.*
- *Arbetsuppgifterna som följdes upp*

Målförbättringar (COSI)

Mål	Antal mål (totalt 212)	Medelvärde
Lära kommunikationsstrategier	87	3.18
Lära om Hörapparater och Tekniska Hjälpmedel	39	3.69
Mötas i grupp och dela erfarenheter	37	3.76
Lära mer om min hörselnedsättning	24	3.67
Öka självkänslan/självförtroendet	14	4.07

2= Ingen skillnad

3= Något bättre

4= Bättre

5= Mycket Bättre

Har du gjort några förändringar sedan du började kursen Aktiv Kommunikation?

Studie 1: 87 åringar	Studie 2	Studie 3 Nationell
18 kommentarer	77 kommentarer	40 kommentarer
Är mera öppen med att berätta om min hörselnedsättning	Är mera öppen med att berätta om min hörselnedsättning	Är mera öppen med att berätta om min hörselnedsättning

Sammanfattning

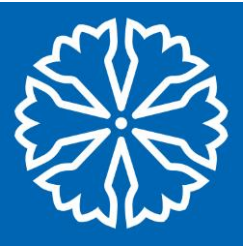
- Förbättring av kommunikationsstrategier och aktivitet och delaktighet
- Ingen skillnad relaterat till klinik och kön
- Kursen mest effektiv för äldre, personer med mer nedsatt hörsel, och personer som deltar med anhöriga
- Lär av gruppen
- Blir mera öppen med att berätta om sin hörselnedsättning

Fortsättning följer.....

- Pågående studie

Utveckling och validering av **ETT**
frågeformulär för utvärdering av AK-kurser

TACK!

- Till alla medarbetare i Linköping, Uppsala, Västerås, Dalarna och Örebro
- Till alla deltagare för alla besvarade enkäter

Dessa studier har finansierats med
medel från

Hörsselforskningsfonden

Hörselskadades Riksförbund

och

Hjälpmedelsinstitutet

teknik för
äldre